

Luther Márton és a bűnbocsátó cédulák

A középkori egyház politikai és hatalmi igényei tetemes pénzüsszegeket emésztettek fel. A bűnbocsátó cédulák árusítása a pénzgyűjtésnek egy új módja volt.

3. oldal

Serdülni nehéz, de fontos esemény!

A serdülőkor tele van konfliktusokkal, és a szülők már alig várják, hogy gyermekük túl legyen ezen a mindenkinek nehéz korszakon.

4. oldal

Állást foglal az iszlám teológia

A Közel-Keletet elárasztó erőszak és vallásüldözés kapcsán iszlám teológusok foglaltak állást az iszlám és a radikális erőszak kérdésében.

7. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2014. OKTÓBER XXV. ÉVFOLYAM 20. SZÁM

A KÖTÉLTÁNCOS

Mi a hit? Mit jelent hitben járni? Hogyan válik valósággá valakinek az életében a hit? A reformáció felbecsülhetetlen ajándéka az, hogy felismerte: az ember semmit nem tehet önmaga üdvösségéért, azt ki nem munkálhatja, meg nem veheti, hanem azt csak hittel elfogadhatja. De vajon mit jelent binni?

Heidelbergi Káténknak a hitre vonatkozó válasza nem csak gyönyörű és teológiailag pontos, de benne van a hitben járás módja is, mivel az ismeret mellé rendeli – annak mintegy elmaradhatatlan részeként – a szívbeli bizalmat is.

Csak hogy a bizalom nem egy elméleti dolog. Bízni nem lehet elméletileg, mint ahogy binni sem lehet. A hit csak megnyilvánulásában létezik, tehát mozdulva, lépve, ugorva a bizonytalanba, az előre nem láthatóba, a meg nem mérhetőbe. Cselekedetek által üdvözülni nem lehet, de hitünk csak cselekvésünk által válhat nyilvánvalóvá.

Az elméleti hit nem egyéb pusztán véleménynél. Hiszem, hogy van Isten. A döntés és cselekvés bizalma nélkül ez nem más, mint az, hogy az a véleményem, hogy van Isten.

Hinni csak megnyilvánulva lehet. Mint a kötél táncos. A minden oldalról mélységektől körülvevő kötél táncos nagy biztonsággal mozog az aggasztóan vékony kötélen, és mégsem esik le. Mert hisz. De hogy is működik a kötél táncos hite?

(folytatás a 2. oldalon)

EGYEDÜL ISTENÉ A DICSŐSÉG

Egyedül csak a kegyelem, egyedül csak a hit és egyedül csak Isten Igéje által. Ezért volt a reformációnak óriási kockázata az, hogy eldobott a világon mindent, s egyedül csak az Igét tartotta meg. Azt mondta, vagy elégséges az Isten Igéje azért, mert Ige, vagy pedig semmiféle emberi erőlködés, szertartás és csodatévés nem ér semmit.

És az a csodálatos, hogy az Ige elég volt, sőt egyes-egyedül csak az Ige elég. Ugyanis az Igéről való igaz ismeret annyi, mint az Ige által támadt új élet. (...)

Ahol a Szentírás nem élő hatalom, hiába állunk reformátori talajon, megszűnt a reformáció lényege: a lélekre és igazságra való szenvedélyes törekvés, a léleknek igazságban való bírása. Azért reformáció-emléknapon ne is azzal törődünk sokat, hogy a protestantizmuson kívül mennyire nincs tekintély a Szentírásnak, hanem azt valljuk meg, hogy a protestantizmuson belül is sok helyt csak papiros tekintély a Szentírás, amit szájjal vallunk, de életünket kemény engedelmisséggel nem törjük a parancsa alá.

RAVASZ LÁSZLÓ (1882-1975)

A KÖTÉLTÁNCOS

(folytatás az 1. oldalról)

A kötél táncos biztonságát a kötelet kifeszítve tartó rúdra kötött vörös kendő adja. A kötel mindkét végpontján oda van kötve a vörös kendő, ami biztos pontot ad a kötél táncosnak. A vörös kendőt nézve tudja, hogy merre van fent és lent, jobbra és balra. A kötél táncos biztonságát nem az egyensúlyérzéke adja. A mindkét oldalán tátongó mélység, a hullámzó, tapsoló közönség, az őt megvilágító reflektorfény egyetlen bizonytalan, gomolygó tömegé folyik össze. Az emberrel született ösztönös egyensúlyérzék csak a biztos földön állva működik, ott fenn, a szédítő bizonytalanságban már nem. A biztos pont, a biztosnak az ismerete a kötél táncoson kívül van: a vörös kendőben.

Ezért aztán bárhogy is örjög a mélység a kötél táncos körül, ő nagy magabiztossággal halad a vékony kötélen: a vörös kendő pontosan és megingathatatlanul mutatja a biztos pontot. A vörös kendőtől való elkalandozás, a közönség dicsérete és tapsa felé való fordulás életveszélyes a kötél táncosra nézve.

Am még így is van egy kritikus pont a kötél táncos mutatványában: a kötel végén a megfordulás. Hiszen a kötél táncosnak nem csak végig kell mennie a kötélen, de meg is kell fordulnia, és vissza is kell indulnia azon. A megfordulás az a pont, ahol egy pillanatra nem láthatja a vörös kendőt. A két vörös kendő biztos ismerete közötti rettenetes pillanat ez.

A kötél táncos ilyenkor a hitnek, a bizalomnak a szellemi világába lép: behunyja a szemét. Ez a pillanat elkerülhetetlen. A fizikaitól, a megmérhetőtől való elszakadás kikerülhetetlen a kötél táncos mutatványában. A Lélek világába való belépés nélkül nem lehet megtenni a fordulatot. De mi is történik ilyenkor?

A fordulópontonál a kötél táncos behunyja a szemét, és belül, a szívében, lelki módon látja a vörös kendőt. Ez már nem a biztos ismeretnek, hanem, a szívbeli bizalomnak az állapota. A kötélen járnai már önmagában is csodálatos dolog, komoly szellemi teljesítmény. De hit-megnyilvánulássá a fordulóponton válik. Ezt pedig csak behunyt szemekkel, lelki módon látva lehet megtenni. De meg kell tenni. Nem a kötél táncos cselekedete teszi valósággá a lelki látást, hanem a lelki látás teszi lehetővé a behunyt szemmel, de mégis biztonságban megtehető fordulást. Ez az igaz hit.

VISKY ISTVÁN

ÚJ NEMZEDÉK VAGY TOK

„Mert vétkeztek a mi atyáink, és az Úr előtt, a mi Istenünk előtt gonoszul cselekedének, és elhagyták Őt.” (2Kron 29,6)

Generációs viták, atyák és fiak közötti veszekedések minden korszakban jellemzőek voltak. Talán ma ez még élesebb is. Az Őszö-vetség utolsó mondata a Malakiás könyvében azonban egy ígéretet fogalmaz meg Jézusról, aki „az atyák szívét a fiakhoz fordítja, a fiak szívét pedig az atyákhoz.” Jézusban megszűnnek az ilyen jellegű konfliktusok.

Ezékiás nem kritizálja az ősei bűnét, hanem helyrehozza, helyére állítja a dolgokat, reformál. Egyszer egy családnak volt egy valódi antik vázája, amit egyik nemzedék örökölt a másiktól. Valóságos kincs volt, amit a kandelópárkányon tartottak, hogy mindig élvezhessék a látványát. Egy nap, amikor a szülők hazaértek, tizenéves lányuk az ajtóban várta őket. – „Apa, anya, tudjátok, az antik váza,

amiről meséltétek, hogy egyik nemzedék adta tovább a másiknak...” – „Igen? – feleltek a szülők. – „Nos, apa és anya... a mi nemzedékünk az előbb leejtette azt a vázát.”

Isten Igéje bizonyosságot tesz arról, hogy a fiak nem kell bűnhődjenek szüleik vétkeiért. Ha viszont megmaradnak szüleik vétkeiben, és nem akarnak újjá formálódni, akkor – immár saját bűnük okán – számolniuk kell a következményekkel. Nem csak tevételesen lehet rosszat tenni. A megújulás, a megtérés elmáradása is bűn gyanánt számítatik be.

Szükségtelen vádolni akár a mai fiatalokat, akár az előző nemzedékeket a károkért. A legkönnyebb másokat kritizálni. Nem, nem a te nemzedéked ejtette le, de a te nemzedékednek megvan az ereje arra, hogy jobb helyé tegye a világot a következő nemzedék számára. Jézus Krisztus követőiként az a küldetésünk, hogy só és világosság legyünk a világban.

RÁCZ ERVIN

A MEGREFORMÁLT ÉLET VONÁSAI

„És ímé vala Jeruzsálemben egy ember, akinek neve Simeon volt, és ez az ember igaz és istenfélő vala, aki várta az Izrael vigasztalását, és a Szent Lélek vala ő rajta. És kijelentetett néki a Szent Lélek által, hogy addig halált nem lát, amíg meg nem látja az Úrnak Krisztusát.” (Lk 2,25-26)

„Ó, hát a nagy világom öröm lehet-e még nagyobb, miként sajátom” – éneklte a 12. században Bernard de Ventadour francia költő. Hasonló örömeinek hangzott el Jézus „bemutatásánál” Simeon próféta ajkáról is, amikor szülei nyolcnapos korában fölvitték a templomba, hogy a mózesi törvények szerint körülmetéljék.

Kérdésünk: ki volt és milyen életet élt Simeon – milyen a mi életünk? A Szentírás keves adatot közöl Simeonról, mégis elégséges ahhoz, hogy lelki arcképét megrajzoljuk.

Azt olvassuk róla, hogy „igaz” (becsületes). A Szentírás igaz embernek nevezi azt, aki Isten törvényéhez ragaszkodik (Zsolt 1). Ilyen volt Noé, József és Keresztelő János. A római levél viszont azt mondja, hogy nincs igaz ember

(Róm 3,10), egyedül csak Isten az (Jel 16,5). Belénk markoló kérdés az, hogy amikor az igaz ember értéke csökken, s úgy látszik, hogy annak megy jól dolga, aki lop, csal és hazudik – mennyire akarunk Istennek tetsző, törvényéhez, Igéjéhez ragaszkodó életet élni?

Továbbá azt olvassuk róla, hogy „kegyes”. A Biblia világában ez a megbízható, derék, hitben helytálló, istenfélő és tiszteletteljes ember jellemvonásait jelenti.

Azt is tudjuk róla, hogy „várakozó” életet élt, azonban ez nem passzív, hanem aktív módon volt jelen életében. A templomba ment (imádkozni), hogy találkozzék a megígért Messiással. Úgy várta az ígéret beteljesedését, hogy közben cselekedett.

Milyennek látnak az emberek? Hordozod-e ezeket a simeoni vonásokat? Megteszünk-e mindent annak érdekében, hogy ilyen szolgálk legyünk? Igaz, becsületes, kegyes, reménységgel várakozó emberekké Krisztus tud formálni. Reformáció előnapján azért imádkozzunk, hogy ilyenekké „reformáljon” minket Istenünk.

KIRÁLY LAJOS

A BŰNBOCSÁTÓ CÉDULÁK

A középkori egyház politikai és hatalmi igényei tetemes pénzüsségeket emésztettek fel, és a bűnbocsátó cédulák árusítása a pénzügyítésnek egy új módja volt. Luther Márton elsőként emelte fel szavát a katolikus egyház bűnbocsátat-árusítása ellen.

LUTHER MÁRTON KISZEGEZI 95 TÉTELET

A katolikus egyház indulgentia (elengedés) tana szerint a Krisztustól kapott oldás és kötés hatalma (Mt 16,19) feljogosítja Péter utódját a bűn alóli feloldozásra, és a büntetés elengedésére. A bűnök megbocsátása után azonban visszamaradnak bizonyos ideig tartó büntetések, amelyek eltörléséért az embernek vezekelnie kell, de ezekért az egyház is közbenjárhat. Ezért követi például a gyónást az utólagos bűnbánati cselekvés, ami lehet böjt, imádság, adomány, vezeklés vagy zarándoklat.

A keresztes hadjáratok idején, amikor a harci kedv kezdett alábbhagyni, a pápák búcsút hirdettek, mely révén minden ideig tar-

tó büntetés elengedését harcolhatja ki a háborúban részt vevő. Később, a 13. századtól kezdődően a búcsút (pápai engedéllyel) már a halottak javára is fel lehetett ajánlani, ami helyettesítheti a purgatóriumban (tisztító tűzben) történő vezeklést, és segít a bűn adósságától megszabadulni.

X. Leó pápa 1515-ben a római Szent Péter-bazilika építésének befejezésére hirdetett búcsút, amikor is pénzadomány fejében a vezeklést „megspórolhatta” az ember. További lerövidítési módszernek számított még az ereklyék pusztá érintése is, ami szintén jövedelmező pénzforrás volt az egyház vezetői számára.

Luther idején Wittenberg városában például több mint 5000 ereklye volt, amelyek egyenként 100 nappal rövidítették le a lélek szenvedését a tisztító tűzben; a mainzi érsek tulajdonában pedig 8933 ereklye és 42 szent egész teste volt, ami 40 millió év „elengedést” tett ki.

Kevesen tudják, hogy Johannes Guttenberg (1398-1468), a nyomdagép feltalálója, közvetlenül az első nyomtatott Biblia kiadása előtt jó üzleti érzékkel használta ki ezt a helyzetet. 1452-ben 6 nyomdagépen napi 1200 bűnbocsátó cédulát nyomtatott, de még ez a szám sem elégítette ki az egyre növekvő igényeket.

A búcsúcédulák pénzért való árusítását a tridenti (ma Trento) zsinat 1545-ben tiltotta be végérvényesen. A II. Vatikáni zsinat (1962-1965) óta a katolikus egyház teljesen más módon közelít meg sok olyan kérdést, amit még a reformáció vetett fel.

TKÁR SÁNDOR

A KERESZT JELE

A reformáció hatására nemcsak a szentek képei, hanem a kereszt is kikerült templomainkból és istentiszteleti liturgiáinkból.

A kereszt jelét először Egyiptomban használták (ankh) az élet és egészség jelképeként. Keresztyén szimbólumként a korai egyházban először a halat használták, nem a keresztet. Görögül ugyanis a hal szó (ikhtüsz) a „Jézus Krisztus, Isten Fia, Megváltó” hitvallás mozaikszavát, ráadásul Jézus Simonnak és testvérének, Andrásnak, akik halászberek voltak azt az ígéretet adta, hogy ha követik Őt, embereket fognak halászni (Mk 1,17).

A kereszt használatától az első századokban még tartózkodtak is a keresztyének! A 3-4. században kezdték használni, miután 337-ben a Római Birodalom területén betiltották a keresztre feszítés kivégzési módját. A 6. századtól honosodott meg a feszület (kereszt Krisztus testével), ettől kezdve kötötték össze véglegesen a keresztet a keresztyén vallással. Az ortodox egyházban a kettős kereszt honosodott meg, melyben a felső, kisebb kereszttrész Krisztus keresztjének INRI (Iesus Nasarenus

Rex Iudaeorum – Názáreti Jézus, a zsidók királya) feliratára utal.

Bár református egyházunkban nem tiltott sem a kereszt jelképeinek használata, sem a kereszt vetése, mégis tudatosan kerüljük ezeket. Ennek oka nemcsak az, hogy magyar református egyházunk komolyan vette a II. parancsolat tiltását a bálványimádásról és Isten kiábrázolásáról, hanem az is, hogy az ellenreformáció idején a protestáns lelkészeket sok esetben erőszakkal kényszerítették térdhajtásra, áldozásra, keresztvetésre vagy a kereszt megcsókolására.

Magyar református egyháztörténeti örökségünkhöz és érzésvilágunkhoz talán az ún. hugenotta (francia református) kereszt illik a legjobban, ami nemcsak francia hitsorsosaink szenvedését sugallja, de a Szentháromságra is utal. Leginkább mégis a két világháború közötti református zsinati tanítás határoz meg minket: „Mi a kereszt egyháza, a kereszt népe vagyunk, de ezt a keresztet belsőleg kívánjuk hordozni, azért, hogy isteni erejét megőrizzük és ereje által magunk is megőrizzessünk.”

TKÁR SÁNDOR

A GÁLYARABOK

A reformáció elterjedését követően a katolikus egyházban is elkerülhetetlenné vált a megújulás. A tridenti zsinattal (1545) azonban nemcsak a „katolikus reformáció” vette kezdetét, hanem a római egyház elvesztett politikai hatalmának erőszakos eszközökkel történő visszaszerzése is.

Az ellenreformáció a Habsburg hatalom alá vetett magyarországi területeket sem kerülhette el. Konceptiók sorozatával próbálták megroppantani a protestáns lelkészeket és híveket. A leghíresebbet 1674-ben Pozsonyban tartották, mely során 700 protestáns lelkészt és tanítót idéztek az észak-magyarországi törvényesek elé, a török hódoltság alatt levő területekről is.

A beidézett vádlottak közül 336-an jelentek meg, azzal a vággal, hogy megvédjék hitüket a törvény előtt. Szándékuk azonban nem teljesült be, mivel nem hitbeli, hanem nevenséges politikai koholt vádakkal illették, és megfelelő bizonyítékok nélkül el is ítélték őket. A per végzetével kollektív halálos ítéletet mondtak ki rájuk (a távol maradtokra is), amit az európai protestáns országok nyomásra végül nem hajtottak végre.

Az elítéltek közül 93-an nem voltak hajlandók hitüket ezek után sem megtagadni és elhagyni, ezért börtönbe zárták őket, majd 1675. március 18-án közülük 42 elítéltet Nápolyba vittek. A több mint 500 km-es utat gyalog, bilincsbe verve, éhezve tették meg, melynek végén mindössze 30-an érkeztek meg az úti célhoz, ahol 50 koronáért adták el őket gályarabnak.

Nyugat-Európa protestáns államainak felháborodása és diplomáciai közbenjárása kezdetben hatástalannak tűnt. Amikor azonban 1676. február 11-én Michiel de Ruyter holland admirális Spanyolország szövetségeseiként hajóhadával megjelent a város kikötője előtt, a nápolyi alkirály azonnal elrendelte a gályarabok szabadon bocsátását. A kiszabadított foglyok csak 1681-ben térhettek vissza hazájukba (addig Svájcban, Szászországban és Hollandiában várták I. Lipót rendeletének visszavonását).

II. János Pál pápa 1991-es látogatásakor a debreceni református Nagytemplomban megtartott ökumenikus istentisztelet után megkoszorúzta a gályarabok emlékművét, hogy ezzel fejezze ki a katolikus egyház bocsánatkérését a gályarabok meghurcolásáért.

T. SÁNDOR

HAZUDOTT SZEMÉLYISÉG

A valós személyiség, az énkép és az „avatarok” lélektani kapcsolata már egy jó ideje foglalkoztatja a pszichológusokat. A modern világban egyre nehezebb választ találni arra az egyszerű kérdésre: ki vagyok én?

Az avatar név a szankszkrit nyelv „avatára” szavából ered, és terjedt el az internetes világban, ami az internetfelhasználó vizuális megtestesülését jelenti a virtuális világban, azaz egy másik, elképzelt ént jelent.

A lélektani megközelítés szerint az avatar segítségével az internetes felhasználó személyiségének csak egy-egy részlete jeleníthető meg. A valódi személyiség lehetőséget kap arra, hogy képi úton határozza meg önmagát, megalkossa a számára ideális vagy vágyott formát, vagy közöljön valamit önmagáról – ami lehet, hogy nem is igaz, csak szeretné, ha az lenne! Érdekes lélektani kérdés, hogy melyek azok a belső vélt vagy valós értékek, amik ilyenkor a nyilvánosság elé tárva valamit elmondanak az addig „arctalan” felhasználóról és rejtett vágyairól.

Egy „másik én”-re, egy alteregóra vágyás szinte egyidős az emberiséggel, amit a mai kor, és ezen belül az internet meg is ad. Az Információs Kor előtt a világ minden kultúrájában újra és újra igény mutatkozott az álarc viselésére, mint amilyenek például a farsang, a Halloween, a velencei és riói karnevál alkalmi. Ma azonban az interneten a „maszk”, az „avatar” és az új személyiség létrehozása állandóan jelen lévő igény és természetes tevékenység lett. A távolság, ami jóval nagyobb a virtuális, elképzelt, mint a valós életben, lehetővé teszi, hogy magunkról egy teljesen más képet fessünk, vagyis annak, akik valójában vagyunk, a „mitikus”, idealizált, elképzelt formáját mutassuk meg és végül el is higgyük azt magunkról.

A súlyos internetfüggők már napi 8-10 órát is a virtuális térben töltenek el, a kitalált személyiség egyre inkább valóságossá válik az internetező számára. Az interneten elképzelt énképek a legnagyobb pusztítást a valóságban megélt házasságban, párkapcsolatban végzik. Ilyenkor ugyanis nem csak egy kitalált személyiségről, hanem egy másik ember súlyos és maradandó károkat okozó becspásáról van szó!

SZABÓ SÁNDOR-ZSOLT lelkipedagógus

SERDÜLNI NEHÉZ, DE FONTOS ESEMÉNY!

A szülők nem repesnek az örömtől, hogy az ő csemetéjük is elérte a felnőtté válás eme időszakát.

Serdülőkorban a megnövekedett hormontermelés megdöbbentő szélsőségekre ragadtatja az egyébként teljesen normális gyereket. Talán könnyebben érthetjük meg a kamaszodót, ha magunkra gondolunk, és arra az időszakra, amikor mi mentünk át a felnőtté válás rögzös, kanyargós, sokszor kiszámíthatatlan útján. Mi zajlott bennünk, mit vártunk a környezetünk-től, mit vártunk saját magunktól?

A kamaszkor olyan változó és változtató időszak, melyen át kell mennie nemcsak az ifjúnak, de az egész családnak is. Egyáltalán nem mindegy, hogyan. Vannak családok, ahol több minden elnézhető, megbocsátható, és akad olyan is, ahol kisebb kihágások is nagy-nak tűnnek. Egyik modell sem jó, vagy rossz. A kulcs a problémamegoldó képességben rejlik. Ezen a ponton pedig tudatosan lelkivé kell vál-

nia a szülőnek, még ha ez nem is megy mindig könnyen egy szemtelen kamaszsal.

Természetes, hogy a kamaszodó fiúk próbálgatják kifejlődő izmaikat, a bátorságukat. A haverokkal való járkálás, hengegés, felvágás része ennek a korszaknak. A probléma akkor jelenik meg, ha ez átcsap túlzott önkifejezésbe, gátlástalanságba. A lányos szülők egyszerű kamaszokban reménykednek, gondolván a lányok szelídebbek, de ez attól függ, hogy milyen kihívásra hogyan reagálnak. Hiszen a lányoknál természetes a testi alakulás következményeként a nőies hangszínezés, és a vonzerő próbálgatása.

Ahhoz, hogy jó szülő módjára tudjunk segíteni, helyes útbaigazítást tudjunk adni kamaszodó gyerekünknek, sokszor saját zavarunkat és gátlásainkat is le kell győznünk. Újra és újra Isten színe előtt megállva kell egy szülő a helyes utat keresse.

Nagy változásokon mennek át gyerekeink nagyon rövid idő alatt, amitől sebezhetőbbé válnak. Ne mi, a szüleik legyünk a legtürelemtelenebbek velük szemben, hisz bármennyire is „elkívánnak” minket ilyenkor, ránk, megértésünkre, türelmünkre van a legnagyobb szükségük!

G. LEVENTE

MOZAIKCSALÁDOK

A mozaikcsalád egy modern fogalom, új családmodell, melyet sajnos egyre inkább tapasztalhatunk saját környezetünkben is.

A mozaikcsalád olyan családdá formálódott életközösséget jelent, melyben a családtagoknak nem mindegyike rendelkezik vérségi kapcsolattal. Itt a szülő-gyerek kapcsolat megelőzi a párkapcsolatot, és a felek már elszenvetked egy traumát haláleset vagy válás következtében. A csonka családokból alakuló új családoknak megvannak a maguk sajátos problémái is.

Több kutatás szerint ezek a családok is képesek harmonikus együttélésben élni, de külön figyelmet kell fordítaniuk az élet számos vonatkozásra, mert egyértelmű, hogy az új helyzet számos buktatót rejt magában.

Sok konfliktus adódhat a három – a két csonka és a belőlük alakuló harmadik – család között, számos sztereotípiával kell megküzdeniük. Működőképes családdá kell válniuk úgy, hogy a már meglévő szülő-gyermek kapcsolathoz kell igazítaniuk a párkapcsolatot.

Az eggyé váló családok külön értékrendszert, szokásokat, hagyományokat, szabályrendszert is hoznak, melyeket valamiképp eggyé kell kovácsolni. De ugyanakkor a mozaikcsaládok számára is adott a lehetőség, hogy az adott nehézségek ellenére is sikeresek lehessenek. Tudatosan kell formálni a jelent, építeni a jövőt, miután mindenki „meggyászolta” a múltat.

Jó, ha vannak reális és kimondott elvárások önmagukkal és egymással szemben egya-

ránt. Fontos cél, hogy a család ki tudja alakítani saját értékrendszerét, szokásait, melyek nagyban hozzájárulnak a harmónia megjelenéséhez, a szorosabb együvé tartozás érzéséhez. A szülőknél fontos, hogy igazán erőt tudjanak meríteni a párkapcsolatból. Jó, ha tudatosan törekszenek kettesben eltöltendő időt teremteni maguknak.

A gyerekekkel rendelkező mozaikszülőknél figyelni kell az érzelmi egyensúly megőrzésére a saját és nevelt gyerekek között. A sajnos egyre gyakrabban kialakuló ilyen családoknak számos külső és belső ellenérzéssel kell megküzdeniük.

A mozaikcsaládban élők az újrakezdés lehetőségét ragadják meg, sebeket próbálnak begyógyítani.

SZABÓ JÜLIA

POKOJ OD BOHA! – BÉKESSÉG ISTENTŐL!

Így hangzik cseh nyelven a Békekesség Istentől! köszönés a Királyhágómelléki Református Egyházkerület egyetlen cseh nyelvű gyülekezetében, a Partium egy kevesek által ismert szegletében, az ország legnyugatibb pontján, Nagylaktól alig néhány kilométerre. Egyházunk egyetlen cseh anyanyelvű református gyülekezetét, Nagypereget (egykör Németpereg) csehül Vel'ky Peregnek hívják.

JOBBDALT A DIAKÓNUS, KALOUSZEK JÁROSZLÁV ÉS A KISPEREGI LELEPÁSZTOR, TÓBIÁS TIBOR GYÖRGY, MÖGÖTTÜK PEDIG A KÁNTOR, KALOUSZEK VALENTIN (A DIAKÓNUS FIA)

A hívek 1862-ben, a Cseh Testvérek Közösségéből kiszakadva, telepesekként kerültek Cászlav cseh városka környékéről az Arad környéki vidékre. A huszita eredetű gyülekezetben az eltelt másfél évszázad során rendszerint a kisperegi lelkipásztorok végezték a szolgálatot – de igen szép számban kerültek ki szolgálattevők helyileg, lévitallelkészek, gondnokok személyében is.

Jelenleg a kisperegi lelkipásztor, Tóbiás Tibor György és Kalouszek Jánoszláv diakónus szolgálnak a gyülekezetben. A diakónus megnevezést napjainkban inkább a szeretetszolgálatot végzőkre alkalmazzuk, ám a nagyperegi gyülekezet élén ezt a tiszttséget annak kezdeti, bibliai értelmében tölti be Kalouszek Jánoszláv. 1991-től a gyülekezet gondnoka, de évtizedek óta anyanyelvű továbbképzést biztosítanak számára Prágában. Az azokon való részvétel és hűséges szolgálata alapján a Prágai Zsinat 2007-ben szentelte diakónussá Jánoszlávot. Ennek szép és biblikus megnyilvánulása, hogy azóta alkalmanként igehirdetési szolgálatokat is végez a gyülekezet anyanyelvén, és a sákramentumok kiszolgáltatásában is részt vállal a magyar református lelkipástorral együtt.

A közösséget számon tartja és támogatja a cseh államvezetés, a gyülekezetet pedig a csehországi Cseh Testvérek Közössége is.

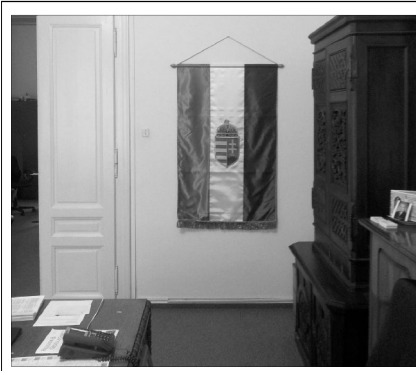
A beszolgáló kisperegi lelkipásztorok természetesen magyar nyelven szolgáltak, de

mivel a középkori nemzedék már nem ért magyarul, szükségessé vált a román nyelven történő igehirdetés, ugyanis a gyülekezet két rétegre tagolódik: a magyarul még értő idősekre, és a magyarul egyáltalán nem értő középkorúakra, akikhez csatlakozik az igen kevés számú fiatal. Ez a tagoltság leginkább vasárnaponként érzékelhető, hiszen egyik vasárnap magyarul, másikon románul hangzik a prédikáció – és mindig az adott korosztály képviselői ülnek többen a padokban. Bűnbánati heteken, ünnepnapokon mindig cseh nyelvű igehirdetés is történik. A diakónus az istentiszteleteket követő kötetlen együttlét (agapé) cseh nyelven is összefoglalja az elhangzott prédikációt.

A ma 85 helyi egyháztagot nyilvántartó gyülekezet, bár a szórványok szórványának sorsát éli, nem veszítette el reménységét. Minden alkalommal 25-30 lélek van jelen az istentiszteleteken, ünnepnapokon pedig messziről is hazajönnek az Úrvacsorával élni.

Lelekesen és rendkívüli szépséggel éneklnek cseh nyelven énekeiket – és örvendenek, hogy bár leggyakrabban az igehirdetés nem csehül történik, a lelkészek a liturgia elemeit (mint az előfohász, az Apostoli Hitvallás, az Úr imádsága, áldás) megtanulják, és velük együtt csehül mondják. Bizunk benne, hogy a Seregek Ura továbbra is megtartja ezt az idegen földbe szakadt, hűséges nyáját!

TÓBIÁS EMÓKE

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Egyházkerületünk Püspöki Hivatala köszönettel fogadta Józsa M. János szilágyperceni hívünk ajándékát, a nemzeti zászlót, amely az irodánk megbecsült díszé lett.

Isten áldása legyen a jókedvű adakozón!

Nagyvárad, 2014. szeptember 10.

A KRE PÜSPÖKI HIVATALA

NŐSZÖVETSÉGI KIRÁNDULÁS

A Nagybánya-Óvárosi Református Egyházközség Nőszövetsége Zsibóra szervezett kirándulást, amire elkísért bennünket lelkipásztor asszonyunk, Bak Major Enikő, és néhány ifjú is a gyülekezetünkéből.

Zsibó neve szorosan összefonódik Wesselényi Miklós nevével, akiről Nyíró József „A zsibói bölény” című regényét írta, aki elvitatathatlan érdemeket szerzett politikai téren legjobb barátjával, Széchenyi Istvánnal együtt, akinek szobra – Fadrusz János alkotása – ott áll Zilah főterén. Bőkezű, különc, szeszélyes főúr volt, akit nem kedvelt a császári udvar, örültnek bélyegezték, letartóztatták, perbe fogták, és a Kufstein várbörtön császártornyába zárták. Művelt ember volt, kedvenc olvasmányai közé tartozott a Biblia. Élete végét visszavonultan töltötte szülőhelyén, a híres zsibói Wesselényi-kastélyban.

Wesselényi gróf maradandót alkotott az utókor számára, hiszen még aránylag jó állapotban áll az általa épített kastély. A több mint 30 évig épült barokk kastély mellett lovarda állt, amelynek Európaszerte híres volt a ménese. Az épületet angolpark vette körül, aminek kialakítására Bécsből hozatott kertész gondoskodott, tavirózsás tavat, egy üvegházat építettek a téli kert számára.

A botanikus kertet a ma is a nevét viselő Vasile Fati biológianán alapította.

Elmélázva a látottakon, és elgondolkozva a hallottakon az almásgalgói természetvédelmi terület, a Sárkányok kertje felé utaztunk tovább. A világon egyedülálló szabálytalan sziklák érdekes formáinak – torony, gomba, kúp, oszlop, ember és állat figurájú tömbök – 10-12 méteres alakzatai díszítik a kertet. Az alakzatok nevei – Szerzetesek, Katonák, Százados, Öregember, Éva, Sárkányfiú, Sárkánylány – és formái lenyűgöztek bennünket. Meghallgattuk a szegény kővé átkozott pásztorleány legendáját is egy helyi kislánytól.

Utolsó állomásunk Erdőszáda volt, ahol megnéztük az óriási mamutfenyőt azon a birtokon, amit 1810-ben Degenfeld Miksa vásárolt meg a Hunyadiaktól.

Kellemes napot töltöttünk együtt. Új élményekkel gazdagodva tértünk haza otthonunkba, amiért Istenünknek mondunk hálát, és köszönetünket fejezzük ki a szervezésért Tamasan Éva elnöknek.

LAKATOS NELLA, nőszövetségi jegyző

ÉRDEKESSÉGEK A GESZTENYÉRŐL

- Nincs rokonság a szelíd és a vad fajták között.
- A szelídgesztenye a bükkfafélék (Fagaceae) családján belül a Castanea nemzetségbe tartozik. Magyarország leghosszabb életű gyümölcsfaja, Kőszegen és környékén akár 6-700 éves példányai is előfordulnak, pedig eredetileg nem ezen a vidéken őshonos, hanem inkább Észak-Amerikában, Kelet-Ázsiában és Dél-Európában.
- Van, ahol évszázadok óta rendeznek „Gesztenyünnepet”. Például Toszkána Marradi nevű falujában október minden hétvégéjén e csemege tiszteletére gyűlnek össze az emberek. Az utcán csábítóan kelletik magukat a házi készítésű lekvárok, mézek, borok, szörpök és sütemények.
- Már nagyszüleink is használták. A népi gyógyászatban hasmenés, hurutos és légzőszervi megbetegedések ellen, valamint görcsoldásra használták. De nemcsak termését, hanem a belőle készült mézet, a fa kérget, levelét egyaránt.
- Szeretjük sülvé-főve, húsokba és süteményekbe töltve: a gesztenyepüré, gesztenyés kifli, gesztenyeszív sokak kedvence! Kevesen ismerjük viszont a kenyér alapanyagaként. Ráadásul, aki nem szereti a gabona vagy burgonya készítményeket, gesztenyével kiválthatja.

KÉZIMUNKA

GESZTENYE-GUSZTIKA

Beköszöntött az ősz, a hideg reggelek, és a rövidülő nappalok. Itt az idő, hogy bent foglalkozásokat keressetek magatoknak.

Gyűjtöttek gesztenyét, voltak erdőben, szedtek makkot?

Ha igen, akkor készítsétek belőle babókat. Higgyétek el, ezekkel is lehet játszani, mert mind egyediek lesznek.

Íme néhány ötlet, hogy milyen figurák készíthetőek általatok. Hátha még anya és apa is bekapcsolódik!

ANNÁCSKA TÖRTÉNETEI – A VÁD

Napsütéses októberi délután köszöntött be, és az utca hangos volt a gyermekzsvajtól. Valaki viszont hiányzott közülük. Annácska bent ült és itatta az egereket.

Anya fáradtan érkezett haza a munkából, és már az ajtóban meghallotta az Annácska sírását, aki nem futott elé, mint máskor, csak ült szárnyaszegetten és pityergett.

– Mi történt, Annácska? – kérdezte anya, de válasz nem érkezett.

– Annácska!!! Kicsi szívem, miért sírsz? – de válasz ismét nem jött.

– Rossz jegyet kaptál? – kérdezte anya, de csak magában beszélgetett, Annácska fel sem emelte a fejét.

Anya kivette az iskolás táskából az ellenőrzőt, és belenézett. A mai napra két kitűnő volt beleírva. Anya értetlenül állt Annácska mellett.

– Megütötte magad? – kérdezett ismét.

– Fáj valamid?

Annácska bólintott, és a szívére mutatott. Anya elmosolyogta magát:

– Szóval összetörték a szívedet! Ki az a fiú?

– Roland! – válaszolt szípigva Annácska.

– Ó, hát egy fiúért ne keseregi! Ha nem tetszel neki, majd tetszel másnak. Gyerek vagy még! – mondta anya.

– Te nem értesz semmit! – szólt dühösen Annácska.

– Hát hogyan érthetném meg, ha nem mondod el! – felelt anya. – Gyere, ülj ide mellém, és meséld el, ki törte össze a szívedet.

– Anya, én nem akarok többet ebbe az iskolába járni! – fakadt ki Annácska.

– Na, de Anna, most költöztünk ide, te illet még soha sem mondtál! Azt hittem, szereted itt.

– Mostanig így volt, de mától nem így van! Anya, keressünk egy másik iskolát!

– Annácska, meséld el nekem, hogy mi történt, kérlek!

Ekkor Annácska odaült anya mellé, és mesélt. Nemrég költöztek ebbe a városba, és Annácska kezdte jól érezni magát, barátokra lelt, jól tanult, és a tanító néni is megszerette. Ma, amikor bement az osztályba, összesúgtak a háta mögött, szünetben a barátnői nem mentek oda hozzá. És dőlben végre valaki megmondta neki, hogy mi történt. Roland irigy lett Annácskára, mert mostanig ő volt az első tanuló, viszont már az első napokban kiderült, hogy Annácska ügyesebb. És reggel, mire a kislány megérkezett, azzal töltötte meg az osztálytársak fejét, hogy Annácskának muszáj volt másik iskolába mennie, mert az előzőből kicsapták a magaviselete miatt. És hiába talált barátnőket, hiába volt kedves a többiekhez, Annácskát hirtelen kiközösítették.

Anya végighallgatta a történetet, és elszomorodott. Nem kell valakit kézzel megüssenek ahhoz, hogy fájjon. Hiába van jó jegy, hiába kitűnő tanuló. Ha a szívet bántják meg, az mindennél jobban tud fájni.

Annácska anyja tanácsára másnap elmondta a tanító néninek, hogy mi történt. A tanító néni elmesélte az osztálytársaknak, hogy Annácska anyukája új munkahelyet kapott, és azért költöztek ide. A barátnők ismét barátnők lettek. Roland pedig gonoszul vigyorgott a padban. Újabb hazugságon törte a fejét.

KURTA-TÓTOS BEÁTA

KERESZTREJTVÉNY

Ha van kedvetek tölteni, a rejtvény is az őszel kapcsolatos. Olyan szavakat keressünk, melyek mindegyikéről az ősz jut eszünkbe, az év színpompás hónapja. Ha elkezdted figyelni a fákat, a levelek szinte naponta változtatják a színüket. Jó munkát!

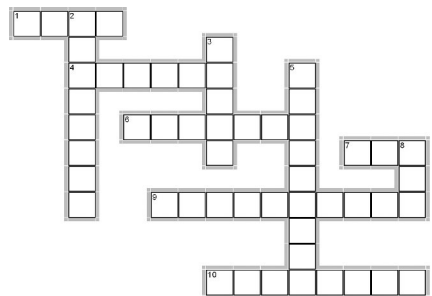
FÜGGŐLEGES

2. Ezt a növényt őszel szedik. Népiesen: málé.
3. A zöld falevelek ilyen színűek lesznek őszel.
5. Őszi gyümölcs. Van szelíd és vad változata is
8. Amikor éjszakai fagy van, fehér takaró borítja be a fűvet.

VÍZSZINTES

1. A tölgyfa termése.
4. Tüzet rakunk benne, ha jön a hideg.

6. Kint a mezőn traktorral végzik, miután mindent betakarítottak.
7. Reggelente képződik, homályosan látunk.
9. Az első őszi hónap.
10. Őszi virág, az ősz hírnöke.

Állást foglal az iszlám teológia

A Közel-Keletet elárasztó brutális erőszak és vallásüldözés kapcsán mértékadó iszlám teológusok foglaltak állást az iszlám és a radikális erőszak kérdésében.

NEM JÓ MUSZLIMOK A SZÉLSŐSÉGESEK

A terrrorszervezet által kikiáltott Iszlám kalifátus (IS) vezetője, Abu Bakr al-Bagdadi kalifának nevezi magát. Ez a cím Mohamed 632-ben történt halálától egészen 1924-ig az iszlám állam első számú vezetőjét illette, és a korai évszázadokban a kalifa képzettségétől függően vallási hatalommal is párosult. Gyakorlatilag vallási, politikai és gazdasági szempontból is egyesítette a muzulmán világ jelentős részét.

„A kalifátus alapítását a muszlim vallásjog szabályozza, de ezeknek a feltételeknek az IS nem felel meg” – szögezi le Sulok Zoltán Szabolcs, a Magyarországi Muszlim Egyház elnöke és iszlámkutató. A Magyarországi Muszlimok Egyházának elnöke szerint a térségben hatalmi úr keletkezett, és egy szélsőséges csoport ezt kihasználva, a saját és ki tudja még kinek az érdekeitől vezérelve ragadta magához az irányítást. – „Nem lehet így bánni az emberekkel, és nem lehet így államot létrehozni, az iszlám tanítás alapján ez nem fogadható el” – hangsúlyozza a magyarországi muszlimok egyik hivatalos szervezetének magyar származású vezetője.

„Nincs kényszer a vallásban” – írja a Korán. – Ez azt jelenti, hogy az iszlám szerint mindenki szabadon követheti a hitét – mondja az iszlám teológusa. Ugyanakkor elismeri: amiként a Krisztust, úgy a Mohamedet követő civilizációnak is voltak sötét korszakai. – Mégis magáért beszél, hogy a vallási kisebbségek a mai napig megmaradtak ezen a területen. „Megjegyzem: Európából a kereszténység ugyanakkor szépen kigyomláta azokat, akik más vallást követtek, vagy nem a hivatalos teológiát vallották.” – mondja a teológus, aki még hozzátesszi: az iszlám alapjain álló valódi kalifátus garantálná az ott élők szabad vallásgyakorlását és biztonságát.

Nem csak a hazai muszlimok tiltakoznak az ellen, hogy az IS-al azonosítsák őket. A Muszlim Tudósok Világszövetségének elnöke, Jusuf al-Qaradawi kijelentette: törvénytelen

YUSUF AL-QARADAWI

és hiteltelen a szélsőségesek tevékenysége. Al-Qaradawi szerint céljuk a valódi és hiteles kalifátus intézményének lejáratása.

Hogy így van-e, nem lehet egyenlőre tudni, de könnyen belátható: a nagyhatalmi politikának aligha érdeke – még ha törvényes úton történne is - az arab világ politikai és gazdasági egysége, azaz egy újabb rivális felemelkedése. Talán erre, de mindenképpen a nyugati világ felelősségére utalhatott a muszlim vezető, amikor így fogalmazott: „A radikális csoportok azért jelennek meg a muszlimok között, mert a világ szuperhatalmai és a muszlim világ vezetői egyaránt zsarnokoskodnak az emberek felett. Az elnyomás ellen küzdeni akaró fiatalok azt hiszik, hogy Allah útján harcolnak, amikor a szélsőségeket követik, pedig az iszlám semmiféle szélsőséget nem fogad el!”

TOLERÁNS, DE TERJESZKEDŐ ISZLÁM

NÉMETH PÁL

7. századi észak-afrikai és közel-keleti arab hódítást követően az elfoglalt, köztük a mostani konfliktus által érintett területeken is fokozatosan maga alá gyűrte a kereszténységet. Az addig többségében keresztények által lakott terület népei tehát a fegyver nyomán, de alapvetően nem közvetlen kényszer hatására, hanem sokkal inkább az akkoriban kialakuló és a reneszánszig meglévő arab kulturális-civilizációs fölény csábításának engedve lettek Mohamed tanainak követői.

A Károli-egyetem és a Budapesti Gazdasági Főiskola oktatója úgy véli, a kereszténységnek korlátozva bár, de ma is van életheletősége az iszlám világában. Ottani hittestvéreink az elmúlt ezernégyszáz évben megtalálták a modus vivendit, és ha rend van egy arab országban, ha stabil az állam, amely megvédi őket a szélsőségesektől, nem esik bántódásuk. „A mostani probléma éppen ebből fakad: Irakban és Szíriában hosszú évek óta nincs szilárd államhatalom. Háború idején pedig mindenhol megbolondulnak az emberek, és teret nyernek a szélsőségesek, akkor pedig vallási hovatartozástól függetlenül minden mérsékelt csoport menekül. Fájdalom, hogy a jelenlegi helyzet ilyen súlyosan érinti iraki testvéreinket” – mondja a reformatus.hu oldalon a muszlim körökben is tekintélyt szerzett keresztény szakértő.

HETEDIK KÜRTSZÓ

HUMOR A SZÓSZÉKEN

Pálferi és Csomós Józsi. Két ember, akiben az a közös, hogy a humort előszeretettel használják prédikációikban és előadásaikban.

Az egyik egy katolikus pap és mentálhigiénés szakember, akinek alig lehet kapni jegyet az előadásaira. Showman és lelki ember. Több előadásán voltam már. Mondhatom, megragadtam, és érdekes módon, bizton mondhatom: Isten jelenlétét is éreztem minden szavában.

A másik egy református lelkész, ifjúsági munkás, ráadásul református püspök fia. Több előadásra híuják, ő sem ödzkodik a stand up stílustól, sőt akár-hányszor hallottam, mindig megnevettetett, de mégis olyan mélység volt a mondanivalójában, hogy nagyon elgondolkodtatott, és csak áment tudtam mondani szinte minden mondatára.

Persze mindketten, mármint Pál Ferenc és ifj. Csomós József, legtöbbször küüti a biztosítékot, felháborodnak, felszisszennek, hogy: na azért ez már sok! Ennek nincs helye komoly közegben, pláne templomban. Én nem szeretnék ezeknek az embereknek fogadatlán prókátora lenni, de komolyan nem értem, mi a bajuk egyeseknek a humorral? Magam is gyakran használom, mert látom, hogy az emberek így figyelnek, és ráéreznek a lényegre is.

No, de miért is félnék a humortól, az örömtől, esetleg a bobózkodástól? Nem lehet Krisztus keresztjére, szenvedéseire humorral tekinteni! – jöhet a válasz. Én erre csak amyyit mondanék: Feltámadt! Él! Értem szenvedett ott a keresztén, és olyan nagy öröm van bennem, hogy nem itt ér véget a történet, hanem a nyitott sír felemeli a tekintetemet, és nem engedi lefagyni arcomról a mosolyt. Úgy érzem, istentiszteleteink legtöbbször nagyszombaton rekedtek. Nem akarom én a „vidám vasárnap” jelenséget terjeszteni, de a ló másik oldalára se essünk, azaz az 1935-ben keletkezett dal, az öngyilkosok himnusza, a „szomorú vasárnap” se legyen már stílusunk! Persze vannak állapotok, élethelyzetek, amelyek nagypén-tek és húsvétvasárnap között hullámoznak, de azért mégiscsak az utóbbi a cél.

A „kedvencem” az, amikor olyan emberek, aki alapjába véve humorosak, nemhogy félnek bevinni ezt a templomba, de még ellenzik is azt, a szent és a profán különválasztásának eszméjére hivatkozva. Most magunkat csapjuk be, vagy az Úr Istent akarjuk? Reformáció!

ÉVFORDULÓ

TOFEUS MIHÁLY (1624–1684)

330 éve, 1684. okt. 23-án hunyt el Tofeus Mihály erdélyi ref. püspök. Latin névváltozatai alapján tóffői/székelyhídi születésű/neveltetésű, a tof=dob héber jelentés alapján Dobos névvel is illetik. A teol. doktora Leiden-ben (1649), tanár Nagyváradon, Sárospatakon (1652), lelkész Bodrogkeresztúron (1653), Bihardiószegen (1656), Szatmáron (1658), Apafi Mihály udvari papja (1665), erdélyi püspök (1679). Zsoltárpredikációi *A Szent Soltarok Resolútiója* (1683) címmel jelentek meg.

MAKKAI DOMOKOS (1839–1896)

175 éve, 1839. okt. 29-én született Makkai Domokos nagyenyedi ref. tanár, Makkai Sándor püspök apja. A marosvásárhelyi ref. kollégium tanítója (1865–67), a nagyenyedi ref. kollégium tanára (1869–) és rectora (1886–90). A lelkészképzés Nagyenyeden maradásának harcos híve volt, egy évvel a Teológiai Akadémia Kolozsvárra kerülése után halt meg. Megírta Antal János, az utolsó enyedi püspök életrajzát, Pápai Páriz Ferenc életét két tanulmányban, Alsó-Fehér megye történetét.

KARNER KÁROLY (1897–1984)

30 éve, 1984. okt. 25-én hunyt el Karner Károly evangélikus teológus. A soproni ev. hittudományi kar (1923–50), majd a budapesti ev. teológiai akadémia (1950–58) tanára, kényszernyugdíjazása után is haláláig írt és prédikált. A *Keresztény Igazság* egyházi lap szerkesztője (1934–44), négy bibliai könyv kommentárjának (Mt, Jn, Róm, Jel), több újszövetségi kortörténeti és exegetikai, valamint egyháztörténeti és teológiai könyvek, számos tanulmánynak és cikknek a szerzője.

LUTHER-SÖR A KORSÓBAN

A magyarországi evangélikus egyház őszi országos konferenciáján Luther Márton és a reformáció tiszteletére bemutatásra került egy újabb sör „1517” névvel.

Az evangélikus egyházban évekkel ezelőtt felvetődött az, hogy egy saját sörmárkát honosítson meg – mondta Lázár Zsolt evangélikus esperes. „Nyilvánvalóan egy korabeli sört a korabeli technológiával nem lehet elkészíteni a mai körülmények között. Mi egy klasszikus, ivósör jellegű italt hoztunk létre, amit azon a környéken, a kelet-német, észak-cseh-morva vidéken ittak annak idején.”

Luther a sör kultúráját az élet részének gondolta, ami természetesen egy felelősségteljes ital fogyasztást jelentett az ő részéről. Nagyon fontosak voltak Luther életében a beszélgetések, az asztali beszélgetések, amit a tanítványai a vacsoránál az esti sörözések közben folytatott – építette fel a kapcsolatot Lázár Zsolt esperes.

Luther felesége sörfőző mester volt. Luther maga is nagyon szerette a sört, és el is várta a feleségétől, hogy készítsen neki. Azt is lehetne

JÓ SZÍVVEL, DE CSAK MÉRTÉKKEL AJÁNLJÁK

mondani, hogy Luther Márton felesége egy házi sörfőző volt, ezért van is egy Luther idézet a sörös-címken: „Egyél finomat, igyál tiszta sört, és olvasd az igazságot!”.

A sör első csapolást Gáncs Péter elnök püspök és Szemerei János püspök dr. Bíró Tibor dékán segítségével végezték. Teológiai bevezetést a sörről dr. Lackner Pál ny. tábori püspök és dr. Csepregi András volt államtitkár tartották. Ez az alkalom beleillik abba a nagyszabású rendezvénysorozatba, amit a reformáció 500 éves évfordulójáig, 2017-ig világszerte terveznek – számol be a newjsag.hu.

FERTŐTLENÍTETT ÚRVACSORA

Agasztó méreteket öltött az Egyesült Államokban a betegségekkel való félelem. Több gyülekezetben is bevezették a steril Úrvacsorát.

ELŐCSOMAGOLT ÚRVACSORA

Az utóbbi hónapokban gyorsan terjedő ebola betegség hatására több amerikai gyülekezetben is áttértek az előcsomagolt és sterilizált Úrvacsorára. Az ebola természetesen nem veszélyeztet senkit Amerikában, mint ahogy egyetlen esetről sem tudni, amikor bárki is megbetegedett volna az úrvacsorai szertartás következtében, ennek ellenére már szinte beteges méreteket öltött a betegségtől való félelem.

Az előcsomagolt Úrvacsora hatalmas üzlet is az erre szakosodott cégeknek, hiszen egészségügyi és minőség-ellenőrzési bizonylatokkal felszerelve gyártják és árulják nagy tételben a sterilizált kenyeret és bort.

A választék nagy, a kovászatlan kenyértől a kovászosig, illetve a száraz vörösbortól az édes alkoholmentes szőlőléig minden szerepel a kínálatban.

Az előre csomagolt Úrvacsorával viszont egy új „kellék” is megjelent a szertartáson, immár elengedhetetlen részeként az úrvacsorai közösségnek: a szemetesveder. Az egyszer használatos csomagolóanyagot ugyanis felbontás után – a jegyek elfogyasztása után – az erre a célra kikészített szemetesvederbe dobják az egészségükért túlzottan is aggódoó hívek.

ISKYI ISTVÁN

FRICSKA

Haldoklik az öreg székely, és végrendeletet készít. Elosztja igazságosan a vagyonát, hagyományoz mindegyik fiának, hanem a végén eszébe jut, hogy ő egyházi ember is, hiszen presbiter volt. Szeretne valamit az egyháza is hagyni, ezért diktálja:

– Azt a lovat, amelyik a tavasszal, a szántás előtt hat héttel elveszett kint a mezőn, azt hagyom az eklézsiának.

Rövid tétovázás után így folytatja:

– Ha pedig megkerülne, legyen a Mihály fiamé.

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület ügykezelési lapja
ISSN 1221-0323
Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lejt.

Szerkesztőbizottság: Ghittea-Szabó József-Levente, Kurta-Tóth Beáta, Oroszi Kálmán, Rácz Ervin, Tokár Sándor, Wagner Erik. Felelős szerkesztő: Visky István. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó. Szerkesztőség: 410001 Nagyvárad, Moscovei (Szilágyi Dezső) u. 14. sz. Tel.: 0726-242824, 0259-416067. E-mail: harangszo.ujzag@gmail.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenczi Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkesítő hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező irásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.